

EDITORIAL

Milí čtenáři,

během prázdnin jsem na jednom turistickém blogu narazil na aktivitu, která se jmenuje "Jedu a nevím kam". Jedná se o koncept víkendových spontánních výletů, který se v praxi provozuje tak, že se zájemce o dobrodružství dostaví na vlakové nádraží, zařadí se do fronty k pokladnám, a až se dostane na řadu, zakoupí si jízdenku tam, kam cestující před ním. Tato činnost je prý poctivou odpovědí na bytostné otázky lidské existence. Pohyb je procesem nalézání, v pohybu, který směřuje neznámo kam, se má dostavit něco hlubšího. Člověku přichází na mysl, zda zastavit se nebo couvnout nemá někdy větší smysl, než jít směpě se všemi vpřed a ani nevědět kam.

Kam se má ubírat vzdělávání nám během prázdnin ve svých připomínkách k návrhům revize rámcových vzdělávacích programů (RVP) pro předškolní a základní vzdělávání přiblížil arcibiskup Jan Graubner. K textu, který je přístupný na stránkách Arcibiskupství pražského, se v médiích vyjádřili např. J. Bierhanzl v komentáři pro Deník Referendum, J. Jandourek na webu Forum24, T. Švandová v magazínu Educa nebo M. Polášek na Christnet.eu. Text z důvodu jeho obsáhlosti nezařazujeme, ale doporučuji jej všem, kteří se o tematiku vzdělávání zajímají.

Kam jdou, už také dobře vědí novokřtění naší farnosti, kterým jsme položili několik otázek a obdrželi jsme zajímavé odpovědi. Chceme tímto nově příchozím pomoci, aby se v naší farní rodině cítili jako doma, uvést je do dění ve farnosti, pomoci jim navázat kontakty a začlenit se.

Tématu, jak se začlenit do dění ve farnosti se věnujeme také výzvami "Služby v rámci farnosti" na straně 24 nebo výzvou „Chrám sv. Bartoloměje očima farníků" na straně 23.

Příležitostí, jak se lépe poznat může být také plánovaná obnovená aktivita „Farní den“, který je plánován na sobotu 5. října 2024. Podrobnosti přineseme v následujícím čísle a budou zveřejněny v nedělních ohláškách.

Přeji vám inspirativní čtení.

Tomáš Pavela

Příběh hřbitovního kříže

Nedávno mě mé kroky zavedly za chrám sv. Bartoloměje (tedy, přesněji, potřeboval jsem zabít trochu času a kam jinam jít). Zastavil jsem se u zvláštního kamenného kříže, který zde stojí. Na první pohled je zřejmé, že se jedná o náhrobek. Nachází se na něm nápis:

Františka
Wilková
+ 21. června 1859
stáří 82 let
Bůh jí dej lehké
odpočinutí

Náhrobek Františky Wilkové za chrámem sv. Bartoloměje. Foto: Jaroslav Pejša

Co zde ale dělá náhrobek z roku 1859, z doby, kdy se zde již dávno nepohřbívalo? To nám trochu osvětluje nápis, který se nachází z druhé strany. Je latinský a volný překlad nám sděluje, že tento kříž od sv. Víta přenesl a postavil [na paměť] 4 pětiletí péče o duše Koliňanů I. P. 1932

děkan dr. Jaroslav Kulač, ustanovený kanovník u sv. Víta v Praze. Situace se malinko vyjasňuje, jedná se o starý náhrobek od zálabského kostelíčka.

Chvilku jsem u něj postál a díval jsem se na jméno té, kterou připomíná – Františky Wilkové. O koho se jednalo? Jaký prožila život? Lze o ní ještě něco zjistit? A tak jsem si řekl, že nazítrí zůstanu v práci déle a vyhledám o této osobě, co se dá (poznámka: pracuji v archivu).

Františka se narodila v Kolíně na konci roku 1777. Tehdejší matriky neuváděly datum narození, ale křtu (který ovšem býval zpravidla hned po narození) a ten její proběhl 31. prosince. Jejím otcem byl František Tumlíř, vážený kolínský měšťan, narozený v Kolíně v roce 1741. Matkou byla Anna Tumlířová rozená Erbenová z Křince.

Otec pocházel ze starého, původem šlechtického rodu Tumlířů z Borče. Jeho dědeček (a tedy pradědeček naší Františky) přišel do Kolína na konci 17. století a po určité době se stal purkrabím na kolínském zámku. V Kolíně již zůstal. Jeho vnuk František (otec naší Františky) byl radním a po vzniku tzv. regulovaného magistrátu v roce 1788 krátce i tajemníkem magistrátu (městského úřadu). Byl také první, kdo se rozhodl odborně zpracovat městský archiv, a tak se vlastně stal i prvním kolínským archivářem (v 70. letech 18. století materiály roztrídil a vyhotovil nejstarší, dodnes používané inventáře/katalogy).

Františka měla řadu sourozenců, v matrice jsem jich napočítal jedenáct, ovšem ne všichni se dožili dospělého věku.

V roce 1807, když jí bylo 29 let, se provdala za vdovce Josefa Eckela. Jemu bylo 50, ale byl dobrou partií. Pocházel z Plzně, do Kolína přišel někdy krátce před rokem 1779 a působil zde nejprve jako úředník městského soudu. Po již zmíněném vzniku regulovaného magistrátu se stal v roce 1788 purkmistrem (tedy jakousi hlavou magistrátu) a v čele městské správy stál celých 23 let až do své smrti v roce 1811. Také on má jednu velkou zásluhu na zachování paměti našeho města. Při mohutném požáru Kolína v roce 1796, když již hořela i budova děkanství, přiběhl sem a začal snášet matriky do sklepa. Vděčíme mu za jejich záchranu. Z manželství Františky a Josefa Eckela nejspíše žádné děti nevzešly.

Relativně mladá Františka se v roce 1811 stala vdovou. Nebyla na tom špatně, něco zdědila a dochovala se nám i její žádost o přidělení penze po zesnulém manželovi. Tu měl v té době málokdo (paradoxně obsáhlý

úřední spis o přiznání této penze je tím nejobsáhlejším, co po dotyčné v našem archivu zůstalo).

Vyobrazení Kolína z roku 1777, kdy se Františka Wilková narodila. NG Praha.

10. července 1814 se znovu provdala za Františka Wilke(ho). Dle zápisu v matrice oddaných měl být Wilke tou dobou držitelem statku v Prusicích na Černokosteleckém panství. Jemu bylo 29, jí 36. Možná, že už byla jeho druhou ženou. Jistý František Wilke, vedený ovšem jako „auřední ze Zbraslavic“, se v Kolíně ženil již v roce 1809 a ovdověl 14. dubna 1814. To, že by se podruhé oženil po necelých třech měsících, je sice zvláštní, ale ne vyloučené. To, že by v Kolíně tou dobu žily dvě osoby téhož jména a věku, je však nanejvýš nepravděpodobné. Rodina zůstala v Kolíně a František Wilke požádal o úřednické místo na kolínském magistrátě, stal se tzv. městským správcem. Nejspíše ani z tohoto druhého manželství nevzešlo žádné dítě. V roce 1832 se Františka opětně stala vdovou. To jí bylo bezmála 55 let.

Zemřela, jak je na náhrobku uvedeno, 21. června 1859 ve věku 82 let (tedy bez pár měsíců). Dodejme, že v Kolíně. Na svoji dobu to bylo požehnané stáří.

A ještě poznámka. Dva její synovci – Arnošt (1835–1905) a Josef (1843–1895) Tumlířové – vstoupili do historie Kolína druhé poloviny 19. století. Stáli u zrodu kolínského průmyslu, byli známými kolínskými sokoly.

A proč zrovna náhrobek Františky Wilkové přenesl Kulač k chrámu sv. Bartoloměje a udělal si z něj tak trochu vlastní památník? To se mi zjistit nepodařilo.

Jaroslav Pejša

Seriál: 120“ o liturgii

Slavení eucharistie

(21) Epikleze

Cizí slovo zas sem leze, co je vlastně epikleze?

Slovo epikleze má svůj původ v řečtině a doslova znamená „svolávat nad“. Epikleze je liturgická modlitba, ve které prosíme Otce skrze Syna o dar Ducha svatého. Tato modlitba je doprovázena gestem vzkládání rukou, které nacházíme jak ve Starém, tak i Novém zákoně, kde se vzkládáním rukou předává dar Ducha svatého. Epikleze je přítomna při slavení všech svátostí a zvláštní význam má při slavení eucharistie, když církev zvláštními prosbami vyprošuje sílu Ducha svatého, aby věřícími přinesené dary byly proměněny a tak se staly Kristovým tělem a krví.

Ve slavení eucharistie jsou epikleze dokonce dvě. Nejdříve prosíme, aby se přinesené dary staly tělem a krví Ježíše Krista: „Proto tě, Otče, pokorně prosíme, posvět' svým Duchem tyto dary, které před tebe klademe, ať se stanou tělem a krví tvého Syna, našeho Pána, Ježíše Krista.“

A potom prosíme, aby se ti, kteří jsou přítomni, stali mystickým tělem Ježíše Krista. Ve třetí eucharistické modlitbě o Ducha svatého prosíme takto: „A nás všechny, kdo přijímáme Jeho tělo a krev, naplň jeho svatým Duchem, ať jsme jedno tělo a jedna duše v Kristu, našem Pánu.“ Liturgie proměňuje přinesené dary a zároveň také shromážděné společenství věřících. Epikleze je přítomna ve všech svátostech. Je to prosba o Ducha svatého, který působí v těch, kdo liturgii slaví.

P. Petr Soukal

Pro časopis Bartoloměj přepsal Martin Prokop

OKÉNKO DO FARNÍ CHARITY

Milí přátelé kolínské farní charity,

s mnohými z vás jsme se potkali na tradiční srpnové akci – Charifestu. I letos akci pořádalo Město Kolín s Odborem školství, kultury a sportu, kterým moc děkujeme za perfektní organizaci a zejména pak za ochotu podpořit místní farní charitu. Letos jste na akci mohli slyšet vystoupení hned několika umělců. Nejprve vystoupilo hudební uskupení s názvem Pocta Zuzaně Navarové, následované brněnským písničkářem Pavlem Čadkem hrajícím na violoncello, a na závěr zahrál Prague Jazz Swing Quartet. Musím říci, že hudební odpoledne a večer se velmi vydařily a pevně doufám, že na dalším ročníku se opět společně potkáme!

V krátkosti k novinkám – stále bojujeme s vandalismem okolo komunitního centra, v podstatě pravidelně je volána Městská policie kvůli likvidaci injekčních stříkaček, a společnost AVE s přáním likvidace nepořádku. Také máme nově díрку ve výloze komunitního centra, nejspíše nějaký „inteligentní“ jedinec zkoušel na sklo házet kameny. Zde bych vás rád požádal, pokud byste náhodou měli ve svých zásobách kousek bezpečnostní folie na sklo (stačí cca 20x20cm), abych jej mohl podlepit, budu moc rád, když jej hodíte do schránky u dveří komunitního centra. A naopak jedna pozitivní informace – stavební firma nám přislíbila, že na začátku září se pustí do výmalby stropnic, neboť již nekape.

V komunitním centru se také chystá několik akcí od městského klubu seniorů – sledujte facebookový profil farní charity (<https://www.facebook.com/farnicharitakolin>).

A pár slov k výdeji pomoci v Centru Kohoutek – posílili jsme množství distribuovaných potravin, a to díky spolupráci s Potravinovou bankou, která otevřela v Kolíně svůj velký sklad. Jedná se zejména o čerstvé potraviny jako ovoce, zelenina, pečivo či mléčné výrobky. Sice jsme posledních několik let odebírali z kolínského Tesca, ale nově nastavená spolupráce s Potravinovou bankou, která sváží jak Tesco, tak i ostatní kolínské obchody, nám nyní zajišťuje podstatně větší množství potravin.

Pak už jen zůstává tvrdá a náročná práce mých kolegů z Kohoutku, díky kterým v Kolíně nikdo nezůstane na holičkách.

Co se týče mne, za několik dní odjíždím na další zahraniční služební cestu, tentokrát do Indie. Arcidiecézní charita Praha zde podporuje několik projektů. Zároveň partnerské strany chtějí rozjet nové projekty, což obnáší revizi naší spolupráce. Čeká nás tak návštěva několika diecézí s biskupy, nebo např. setkání se sestrou Marií Goretti, která zde několik projektů přímo řídí.

Pokud bude zájem, rád pro Vás připravím drobné povídání v komunitním centru.

Přeji vám všem krásné dny

Petr Zavřel

FARNÍ RODINA

Novokřtělci se představují

Novokřtělčům jsme položili následující otázky:

1. Jak byste se farníkům a čtenářům časopisu Bartoloměj představil/a?
2. Co, nebo kdo, vás přivedl k víře? Kdy ve vás uzrála touha nechat se pokřtít?
3. Přišly s přípravou na křest nějaké změny ve vašem životě? Vnímáte v něm Boží působení?
4. Jaká by podle vás měla být současná katolická církev?

Irena

1. Jmenuji se Irena Štiková, tento rok mně bude 60 let. Pocházím z Prahy, ale od svých 27 let žiji ve Velkém Oseku. Pracuji jako pedagog mimoškolní výchovy a vzdělávání. Jsem matkou dvou dospělých dcer a babička dvouleté vnučky. K mým zájmům patří zahrádka, domácnost, procházky a výlety do přírody, četba, háčkování, šití.

2. K víře mě přivedly životní okolnosti, rodinné vztahy, láska k rodině a nejbližším přátelům. Důležitým momentem byl o také přání otce George z Konga, který při loučení s farností říkal: „Chod'te do kostela. V Kongu je málo kostelů a jsou plné věřících, zatímco u vás v Česku jsou překrásné kostely, ale poloprázdné.“ Náhodou jsem v době covidu četla ve zprávách a pak zhlédla video, jak se papež František modlí na prázdném náměstí v Římě, byl to hodně silný okamžik. Začala jsem číst jeho promluvy a velmi mě oslovila jejich lidskost, srozumitelnost pro všechny, naděje a láska. V kostele jsem také nacházela pocit klidu, míru, souznění, a to na rozdíl od vnějšího světa reklam, peněz, soutěživosti. Všichni kněží zde v místním kostele měli a mají velmi lidská, poučná a nadějeplná kázání, která mně dodávají sílu do běžného života.

3. Ano, mám pocit, že změny se staly, a to k lepšímu. Větší blízkost, sounáležitost ve vztazích, vyrovnanost, vděčnost za vše, co máme. Setkání s mnoha dobrými lidmi. Více přemýšlím o životě, snažím se, abych nemyslela na své pohodlí, ale na ostatní. Také hodně věcí odevzdávám Bohu a prosím o pomoc, například jsem se bála, jak zvládnu křest, protože nikdo v rodině není věřící, ale nikdy mě nenapadlo, že bych to vzdala. Jsem Bohu vděčná za moc a moc dobrého.

4. Přála bych si, aby církev byla taková, jak o ní hovoří papež František. Aby byla polní nemocnicí, aby byly oporou každému. Myslím si, že kdyby se náboženství vyučovalo ve škole, že by třeba bylo méně nešťastných lidí, děti by viděly lepší hodnoty než počítačové hry, alkohol, drogy. Mladí lidé by se měli s důvěrou ke komu obrátit. Ale to my lidé nemůžeme vědět, na tuhle otázku je pro mě velmi obtížné odpovídat, protože toho o církvi vím moc málo.

Josef

1. Pocházím z Úval. Mí rodiče mě k víře přímo nevedli, přestože mi ukázali úctu k Bohu, ač by to tak sami nenazvali. Vystudoval jsem neurobiologii (Přf UK), psychologii (UPOL) a nyní absolvuji psychoterapeutický výcvik. Pracuji jako personalista. Rád čtu, neustále se něco učím a poznávám. Jsem skaut, vedl jsem skautské středisko v Úvalech a pořádal řadu táborů. V dnešní době působím jako lektor psychologie, pedagogiky a komunikace pro skautské vedoucí. Volné chvíle trávím s naší malou dceruškou a v přírodě. Hraji na housle, ale v posledních letech na to nebylo moc času. Nyní začínám koketovat s kolínským orchestrem Archi, tak třeba zase začnu...

2. Asi nedokážu v krátkosti vypsát celou tu cestu. Nebyl to jeden okamžik, ale celá řada střípků, které se složily do finální podoby až mnoha letech. Byla to různá setkání, hluboké rozhovory, ale i hluboká ticha. Nemalý kus v tom hrála příroda, šumění větru v korunách stromů, praskání ohně a taky monumentální architektura gotických a barokních mistrů. Možná paradoxně tomu přispělo i mé vědecké vzdělání. Při studiích jsem pochopil, že jsou věci, které nelze nalézt v mikroskopu ani vysvětlit chemickou reakcí.

3. Během téměř dvouleté přípravy na křest jsme v rodině procházeli velmi náročným obdobím, kdy nás pomalu opouštěla moje maminka. Nedokážu si představit, že bych celé to období zvládl bez víry a naděje, kterou jsme od Boha se ženou dostali. Pokřtěni jsme byli až potom, co máma zemřela. Víra nás držela ale od samého začátku co jsme poprvé vědomě vstoupili do kostela.

4. K tomu neumím dát kvalifikovanou odpověď. Popravdě řečeno o současné katolické církvi jako celku toho moc nevím. Myslím, že už celkem znám naše kolínské společenství, z doslechu tuším, jak to funguje jinde po republice. Doporučovat ale nějaké směřování církvi jako takové si nyní netroufám.

Lucie

1. Jsem žena, matka, dcera, přítelkyně, na cestě, hledající, s mnoha otázkami, nacházející, vděčná za dary, které mi jsou dávány, radující se z prostého bytí. K životu potřebuji přírodu, slunce, vítr ve vlasech, úsměv a dobré lidi kolem, na které mám velké štěstí. Děkuji.

2. Věřím, že Bůh a víra jsou v každém člověku, který je schopen milovat. Měla jsem je vždy v sobě, jen jsem o nich nepřemýšlela.

Na katechezi jsem poprvé vešla ze tmy zimního podvečera, bez očekávání, ale se zvědavostí, zda bych se mohla dozvědět více o mém vztahu k Bohu, o svých kořenech. Zůstala jsem a s napětím poslouchala, začala se vidět na této cestě, snad i trochu chápat a rozumět. Křtěná jsem byla jako miminko, vyrostla jsem nedotčena křesťanskou výchovou. Biřmování mi zprvu přišlo jako další logický krok, ale jak se přibližovalo a v rámci příprav, jsem cítila, že čím více se dozvídám, tím více poznávám sebe sama a toužím jít dál.

Letošní Vigilie se účastnila celá má rodina a několik přátel, aniž by rozuměli mému kroku, cítili, že je to pro mne velmi důležité, tak přišli a byli se mnou. Toto všechno ve mě vyvolalo krásnou energii, kterou stále cítím a snažím se, si ji uchovat, abych nikdy nezapoměla, jakou sílu dává.

3. Díky biřmování jsem získala kmotru, blízkého člověka, se kterým mohu mluvit o víře, věcech duchovních, člověka, se kterým jsem navždy propojena.

Krátce po biřmování, jsem dostala několik pracovních nabídek, které si mě samy našly. A přesně měsíc po svátosti smíření, jsem dala výpověď v práci, kde jsem byla nějakou dobu nespokojená. Víra mě dělá celistvou, dává mi lásku, radost a pocit, že vím kam směřuji, a že pokud sejdu z cesty, má víra mě na ni vrátí zpět.

4. Myslím si, že by se měla méně zabývat sama sebou a více se otevřít lidem. Lidem chybným, lidem bloudícím či klopýtajícím = obyčejným současným lidem. Jaká bude církev, ale záleží na každém z nás, bud'me dobrými lidmi, aby církev byla dobrá.

Vít

1. Donedávna zoufalec, kterému se celý svět skládal z atomů, co do sebe náhodně narážejí. Pro nic jiného jsem ve vesmíru neměl místo. Díky Bohu jsem tuto představu velmi ostýchavě opustil a nyní se snažím najít své místo v mnohem větším a tajemnějším světě.

2 Dostal jsem od života pěkně na frak. Jednoho dne jsem přestal s něčím, co jsem považoval za normální a neškodné. Záhy nato mi s čistou hlavou došlo, jak zlé a ničivé to bylo. Možná si myslíte, že mě usvědčilo svědomí a ke Kristu jsem se dostal tímto směrem. Problém je, že v té době bylo mé svědomí náležitě tupé, a proto jsem musel jít oklikou. Začal jsem pochybovat o věcech, které považuji za samozřejmé, a zároveň jsem jim nikdy nevěnoval pozornost. Bůh ani nebyl první věc, na kterou jsem se zaměřil. Otázky, které mě tehdy tížily byly typu: Jaká další činnost, kterou považuji za neškodnou, se po krátké úvaze změní ve zlo? Jak vůbec rozeznám dobro od zla? Kdybych měl použít přirovnání, tak si moje různá přesvědčení můžete představit jako louku, která se ze dne na den změnila v minové pole.

Další rána přišla, když jsem si uvědomil, že v mém světě není místo pro zlo. Pokud je vše na světě náhodný pohyb atomů, jak může někdo jeden takový shluk označit za nemorální? Můžu mít svůj osobní názor, že vražda je zlá. Ale i toto je uvážení, které v mém světě bylo jen dalším náhodným shlukem. Toto jsem nechtěl přijmout. Dalo by se tedy říct, že moje potřeba nazvat zlo zlem bylo to, co mě vyvolalo touhu po existenci čehokoliv nadpřirozeného. Potřeboval jsem něco mimo svůj dosavadní svět plný náhodných atomů. Velmi rychle jsem narazil na argumenty o stvořiteli od sv. Tomáše Akvinského. Ty mi umožnily přejít do reality ze světa tužeb. Mohl jsem sice chtít něco, co mi ospravedlní existenci zla, ale moje přání z něčeho nedělá skutečnost. Ale nyní, díky Akvinskému, jsem mohl vážně uvažovat o tom, že by něco takového mohlo existovat. Takto začalo zhruba 3leté období mého života, ve kterém jsem sám sebe přesvědčoval o existenci Boha, na jehož konci jsem napsal faráři, že bych se chtěl nechat pokřtít. Většina materiálu, které jsem po tu dobu používal byla na internetu, například debaty, eseje a knihy (třeba Nesmrtelný člověk od G.K. Chestertona a taky různá díla C.S. Lewise). Můj přístup bych moc lidem nedoporučoval. Za prvé předpokládá, že člověk již musí

hledat pravdu otevřeně a být připraven přijmout cokoli, co na něho čeká. A za druhé jsem se poprvé pomodlil, až potom, co mi farář navrhl, že bych s tím měl začít. Dokonce si pamatuji, že jsem byl mírně podrážděn: Chtěl jsem po něm křest a on mi řekne, že se mám pomodlit. Touha pokřtít u mě uzrála převážně v době katechismu. Pro tento krok jsem se rozhodl, kvůli přesvědčení o pravdivosti křesťanství. Proto nemohu plně říct, že bych před katechismem po křtu toužil. Pamatuji si, že jsem našemu knězi říkal, že křest chci, protože mi poprvé v životě přijde, že je to něco, co bych měl udělat. Touha ve mně tedy uzrála velmi postupně v období, ve kterém jsem se snažil žít křesťanským životem. Nemyslím si, že by se dali vyzdvihnout nějaké konkrétnější body.

3. Rovnou můžu navázat na předešlou odpověď. Jen těžko jsem si představoval, že bych byl schopen dojít k prvnímu přijímání. Velmi dobře jsem si uvědomoval, jak nehodný jsem takového daru. Abych byl schopen tento dar přijmout, musel jsem pevně uvěřit v ozdravnou moc křtu a sblížit se s nesmírnou a podivuhodnou Boží láskou. Také mi to dalo krásný náhled do Božího milosrdenství. Ne nadarmo je i doted' má možná nejoblíbenější modlitba: Pane smiluj se. Boží působení intelektuálně vnímám ve všem. Na druhou stranu musím říct, že si jeho ruky všimnu většinou s velkým zpožděním. Potřebuji na to chvíli klidu, kdy nad Ním mohu uvažovat. Pamatuji si, když jsem si uvědomil, že se mnou Bůh byl po celý život. Myslím, že jsem přemýšlel nad tím, proč se mi Bůh nezjevil dříve, proč mě nechal žít dosavadním životem, aniž bych o něm věděl? V té chvíli jsem si uvědomil, jak bolestné pro Něj muselo být sledovat všechny mé hříchy a trápení. Nakonec mi došlo, že abych já byl stále já, tak se mi dříve zjevit nemohl. Musel trpělivě čekat, abych před Něj mohl přijít s pokorou a nesnažit se Ho utvářet k mému obrazu. Boží načasování je bezchybné a v tom nacházím velkou útěchu. Hlavně když uvažuji nad svými blízkými, kteří Krista do svého života ještě nepustili. Také jsem si vzpomněl na malé zásahy do mého života, které nyní interpretuji, že byly od Něj. Domnívám se, že skrze ně mě chránil před zlem dávno před tím, než jsem v Něj uvěřil. Díky tomu všemu je největší změnou v mém životě dar naděje. Nyní věřím, že nás všechny lidi na tomto světě Pán Bůh nikdy neopouští, pouze se nám nemůže, pro naše dobro, v daný moment zjevit. Může se zdát, že naděje v životě

člověka není změna drastická. Naděje vám, ale změní pohled na celý svět a je palivem života.

4. V dnešní době mi přijde katastrofální společenský pohled na svobodu. Krásně to vystihl již ve čtyřicátých letech ctihodný arcibiskup Fulton J. Sheen. Stejně jako Platón použil k vysvětlení etiky politiku. Rozdělil svět na dva póly: západní kapitalismus a východní komunismus. Na západě převládá představa, že svoboda znamená dělat si co chceme. Když je něco mým majetkem mohu si s ním dělat, co se mi zlíbí. Společnosti pouze zbývá vyřešit, kde svoboda jednoho člověka končí a začíná svoboda člověka druhého. Východ si uvědomuje, že náš majetek má sloužit vyššímu dobru. Problém je, že komunismus je materialistický utopismus, a jako takový je jeho vyšší dobro morálně pokřivené a zároveň i nedosažitelné. V moderním světě západní představa naprosto převládala tu východní. Obojí představy jsou pro duše lidí likvidační a stejně jako u pokročilé nemoci jsou již symptomy jasně pozorovatelné. Proto doufám, že máme nyní výtečnou příležitost lidem představit tu skutečnou svobodu, které lze dosáhnout pouze skrze Kristův kříž. Křesťanská svoboda spočívá v opakované volbě dobra. Tímto se přibližujeme právě východnímu pojetí, ale je nutné zaměnit komunistické ideály za Boha. Tato svoboda má výhodu v tom, že nám ji nikdo nemůže odebrat, pouze naše volba hříchu nás může zotročit. Myslím si, že tímto způsobem by církev mohla lidem představit ctnost poslušnosti. Mám-li mluvit konkrétněji, tak ukázkovým symptomem převládající západní ideologie je pornografie. Je to něco, co bohužel konzumuje téměř každý muž a většinou začíná již v útlém věku. V roce 2018 byl průměrný věk, kdy člověk poprvé viděl tento materiál 12 let. Doba se čte těžko, ale domnívám se, že většina lidí již intuitivně chápe, že internetová pornografie z vás neudělá svobodného šejka s nekonečným harémem. Spíše skřeta, co se schovává ve stínech. Tato intuice je plodnou půdou evangelizace. Podle tohoto pokřiveného pojetí svobody by se měl moderní člověk při konzumaci pornografie cítit svobodný. Ve svém nitru, ale cítí, že je otrokem. A my mu tento pocit jsme schopni vysvětlit, a díky tomu ho vyvést z bludu k pravdě. Krásné je, že takovému člověku nenabízíme pouze diagnostiku jeho nemoci, protože Kristus slibuje vyléčení. Léčba to může být pomalá a někdy i bolestná. Pokaždé musíme takovému člověku představit původ naděje, kterou s ním chceme sdílet.

Veronika

1. Jmenuji se Veronika Iacovleva. Narodila jsem se v Kolíně a nyní žiji se svou rodinou ve Třech Dvorech. Jsem maminka dvou velmi aktivních chlapců. Profesionálně se zabývám v oboru stavebnictví statikou konstrukcí. Ve volném čase se věnuji rodině a hře na violu ve smyčcovém orchestru ARCHI, kam jsem se před pěti lety po dlouhé pauze vrátila.

2. Při hlubším zamyšlení na tuto otázku bych napsala, že tím největším impulsem vydat se na tuto cestu bylo mateřství. Nebylo to však rozhodnutí ze dne na den. Cesta ke svátosti křtu byla dlouhá, někdy i těžká, ale po uvědomění si správnosti rozhodnutí velmi krásná.

3. Boží působení vnímám v mnoha okolnostech. Před křtem i po něm. V přípravě na křest se utvořila skupina velmi milých a fajn lidí, se kterými se rádi vídáme i nadále. Bohu díky za to.

4. Společenství vedené na cestě k Bohu vírou, nadějí a láskou.

Farníci z Kolína navštívili Oies

Rodiště sv. Josefa Freinademetze v Oies v Alta Badii bylo od 8. do 14. července 2024 místem pobytu rodin z kolínské farnosti, kterou od r. 2016 spravují páteři verbisté. Bratr Michael Ertl SVD hned na úvod pobytu uvedl 26 členou skupinu z Kolína do dějin rodného domu prvního misionáře verbistů a nového kostela s ubytovnou pro poutníky. Bratr Michael hned poté odcestoval do Říma, protože byl zvolen generálním rádcem Společnosti Božího Slova. Společně jsme putovali po stopách sv. Josefa ve vesničce St. Martin a v neposlední řadě do kněžského semináře v Brixenu, kde měl sv. Josef svou kněžskou formaci. Skupinu doprovázel P. Jan Halama SVD, farář v Kolíně. Děti, rodiče i starší farníci si mohli v krásné scenérii Dolomit odpočinout, načerpat nové síly a také se seznámit se spiritualitou SVD.

P. Ján Halama

Foto. Ján Halama

Naděje ve Starém zákoně

Při hledání naděje ve Starém zákoně jsem narazila na prostoupení všech textů nadějí.

Nadějí v co?

Nadějí v pomoc a dobrotu Hospodina. Nadějí ve věčný život a na patření na Boha. Nadějí spravedlivých v bezstarostnost a radost.

Mám ráda polemiku Jób, který ve svém utrpení vede rozhovory s Bohem a v nichž si sám pokládá otázku: „Kde mám jakou nadějí a splnění mé naděje kdo spatří?“ (Jób 15, 15). Těmto rozhovorům naslouchají jeho přátelé, kteří se mu snaží dodat povzbuzení v době jeho zoufalství. Většina domluv a rad končí nezničitelnou nadějí, která se rodí z víry v Hospodina (viz. Jób 11, 18).

Pisatelé Písma vycházeli z hluboké víry, ve které nacházeli pramen naděje v zaslíbený život. Samotný Abraham důvěřoval natolik v Hospodina, že byl ochoten obětovat svého jediného syna Izáka (viz. Gen 22,2-10). I přes tuto zkoušku nenechal v sobě umřít nadějí na splnění slibů, které mu dal Hospodin (viz. Gen 22, 16-18).

Důvěra v nadějí na splnění a vyslyšení modliteb, by nás měla motivovat v otevřenost našeho života pro Boží zázraky a nepřestávat věřit v milosrdenství, v lásku a v touhu Boha být naším přítelem.

Třeba i sám kněz Ezdráš ve svém lkavém pláči přiznává, jak lid opustil Boha a jeho příkazy, ale i přesto vyznává: „...Zpronevěřili jsme se svému Bohu, když jsme si přivedli ženy cizinky z národů země. Přesto je ještě pro Izrael naděje.“ (Ezdráš 9, 2)

V Sírachovci o sobě mluví sama moudrost: „Jsem matka čisté lásky, bázně, poznání i svaté naděje.“ (Sir24, 18)

Čímž bychom mohli uzavřít výčet o nadějí ve Starém zákoně. Můžeme souhrnně říci, že naděje vychází z naší oddané víry v Hospodina, která nám byla darována z našeho moudrého poznání světa.

Iveta Isabela Anderlová

Ze starých farních kronik

V této rubrice jsme se již několikrát věnovali tématu poutí. I tentokrát si připomeneme, že nejen tradiční svatoprokopská, ale i další poutě patřily do pravidelného kalendáře kolínské farnosti. A znovu – jako již tolikrát – k tomu využijeme zápisů děkana Jana Svobody v kolínské farní kronice:

„Když jsem letos v pátek 14. máji 1880 za příčinou chrudimské pouti (7. srpna) jel do Labské Tejnice pana vikáře chrudimského Karla Patočku, faráře v Tejnici navštívit jej požádati, aby při visitaci pány faráře na tu dvousetletou slavnost upozornil, sdělil mi následující událost, kterou mi také v opise poslal.“

Následuje opis svědectví zapsaného farářem z Týnce nad Labem:

„My níže psaní svědectví pravé dáváme, že František, syn Františka Krblička, souseda labskotejnického ve svých očích skrz pět aneb více let velkou bolest měl, z té posledně jemu otekly a opuchly a skoro půl léta nic neviděl – od svých milých rodičů oplakán, vši možnou starostí ošetřován, aby nezůstal slepý, nejen od lékařů o pomoc, ale i kdo co užitečného radil, vše jsou vynaložili, však ale nic neprosplávalo, syn František nebeského světla neviděl. Dobrá matka syna nevidomého Pánu Bohu porouchela a pomoci před tvář jého a Matky nejsvětější Marie Panny, jejížto obraz při lázni místa Roztěž zvaného půl míle od Kutné Hory blíž Malešova, důvěrně žádala a také pomoc a své potěšení, též synu svému očích uzdravení dosáhla, hned po lázni něco maličko jako skrze mlhu světlo viděl, druhý den do Tejnice s matkou svojí navracující, kterého ta za ruku vedla, již matku svou a cestu se zde mající viděl, velebil Pána Boha svého a Matku nejsvětější Marii Pannu, druhý den zcela prohlédl a již pět let dobře na těle i svých očích zdráv jest. Dar navrácení zraku nejprve Pánu Bohu všemohoucímu a pak orodování Matky Páně přičítají. Tomu, že tak jest, znaje syna toho zraku neduživost, podpisem ruky mé s přitisknutím pečetě dosvědčuji, což také dva svědkové, přísežní mužové, svými podpisy nápodobně toho syna dobře znalí potvrzují. An se stalo v Tejnici nad Labem dne 27. června 1807. Antonín Šafařík, farář tejnický, Dominik Růžička, cechmistr krejčovský, Vavřinec Valenta, cechmistr tkalcovský.“

Následující údaje, kde a kým byl pořízen původní zápis a poté jeho opis, vynecháme a dáme znovu slovo děkanu Svobodovi:

„Dal jsem sobě zavolati starého poutníka roztěžského Novotného, by mi stran pouti do Roztěže a co o tom ví, oznámil. Tento mi sdělil, že od své mladosti se pamatuje (r. 1802 narozený), že z Kolína poutníci jdouce z pouti sázavské v Roztěži na cestě zpáteční se zastavovali, dokud tam kaplička jen dřevěná stávala. Když však během času místo této zděná, velkolepá byla postavena – tu prý se kolínští poutníci na tom ustanovili, tu sobotu po sv. Prokopu z Kolína do Roztěže zvláště putovati, kde sobě kázání a mši svatou platívali. Procesí, jak jsem je zde natrefil, nebývaly tak četné, bylo to všední den a učitelové reptali, když mládež sebou šla a ne do školy – duchovní nechodil sebou.

Teprv roku 1866, jak poznamenáno, přeložil jsem toto procesí na 8. září a já sám vodil. Při staré kapli, pravil Novotný, stál prý jalovcový keř, v němž prý, jak slýchal, Rodička Boží se měla zjevití. Co jsem procesí do Roztěže na Narození nejblahoslavenější Rodičky Boží zavedl a sám jej vedu, bylo účastenství veliké.“

Abychom lépe pochopili poznámku předchozího odstavce „jak poznamenáno“, musíme se vrátit k zápisům děkana Svobody z roku 1866:

„Léta 1866 zuřila zde cholera a nepřítel Prušák sem vtrhl. V této tísní jsem učinil slib, když nás Pán zachrání, že povedu na den Narození nejblahoslavenější Rodičky Boží do Roztěže procesí. Bylo to velmi slavné procesí, při kterém se na 6000 lidí účastnilo, spolky s prapory a lucernami.“

Procesí z Kolína do Roztěže dnes již sice nechodí, ale tradice poutí ke kapli Panny Marie Pomocnice poblíž Roztěže zůstala zachována. I letos se koná na svátek Narození Panny Marie, tedy 8. září, v 15 hodin.

Martin Křídlo

KALENDÁŘ AKCÍ V ZÁŘÍ 2024

4. září (středa) – školní mše se žáky Dvouleté katolické střední a mateřské školy **v kostele sv. Bartoloměje v 8:00 hod.** Mši celebuje Mons. Jan Balík, generální vikář Arcibiskupství pražského.

7. září (sobota) – mše svatá pro spolupracovníky a podporovatele Likvidace lepry. Mši svatou celebuje Mons. Jan Balík ve **14 hod. v kostele sv. Bartoloměje.**

11. září (středa) – komentovaná prohlídka v kostele sv. Bartoloměje v rámci Dnů Evropského dědictví. Začátek je v 16:00 hod.

13. září (pátek) – komentovaná prohlídka v kostele Nejsv. Trojice v rámci Dnů Evropského dědictví. Začátek je v 16:00 hod.

15. září (neděle) – termín odevzdání příspěvků do farního časopisu.

16. září (pondělí) – zasedání farní pastorační rady v 19:00 hod. na faře.

16. září (pondělí) – začne výuka náboženství.

22. září (neděle) – biřmování. Mši svatou v 10:00 v chrámu sv. Bartoloměje s udělováním svátostí biřmování celebuje Mons. Jan Graubner, pražský arcibiskup.

26. a 27. září (čtvrtek a pátek) – varhanní soutěž studentů. Koncert vítězů soutěže bude v pátek 27. září v 19 hod.

28. září (sobota) – svatováclavská mše v Jindicích. Začátek je ve 14 hod.

29. září (neděle) – Termín vydání zářijového čísla farního časopisu Bartoloměj.

Další akce

5. říjen (sobota) – Farní den. Místo bude upřesněno.

Dny evropského dědictví

Od soboty 7. září do neděle 15. září 2024 opětně proběhnou Dny evropského dědictví (European Heritage Days – EHD), které se v Evropě konají pod záštitou Rady Evropy již od roku 1991. Tématem letošního ročníku je: Památky spojují svět.

V rámci této akce bude zpřístupněna i řada církevních objektů v Kolíně a širším okolí.

Přímo v Kolíně můžete v neděli 8. září od 10.00 do 17.00 hodin navštívit Bartolomějské návrší včetně kostnice, zvonice a staré farní školy za symbolické vstupné 1 Kč. V 16.00 pak proběhne komentovaná prohlídka chrámu. Ve stejný den, tedy v neděli 8. září, bude také na kolínském zámku od 13:00 do 16:00 přístupná bývalá zámecká kaple. Od 16:00 bude následovat prohlídka zámku s kolínským starostou Michaelem Kašparem. V pátek 13. září se uskuteční od 16:00 komentovaná prohlídka kostela Nejsvětější Trojice. Kromě katolických kostelů bude v sobotu 7. září od 14:00 do 17:00 otevřen kostel Českobratrské církve evangelické (v ulici Politických vězňů) a o nedělích 8. a 15. září od 12:00 do 18:00 Husův sbor Církve československé husitské (na Husově náměstí). Ve zmíněnou neděli 8. září bude zpřístupněna i řada dalších kolínských památek – synagoga (10.00-17.00), starý a nový židovský hřbitov (10.00-17.00), rozhledna Vodárna (9:00-17.00) – to vše zadarmo, a za symbolickou 1 Kč můžete navštívit i muzejní expozice.

Z okolí doporučujeme navštívit třeba v Kostelci nad Černými lesy kostely sv. Andělů Strážných (prohlídka zdarma v sobotu 7. září v 15:00) a sv. Jana Křtitele (prohlídka zdarma v sobotu 7. září v 16:00); ve Stříbrné Skalici kostely sv. Jana Nepomuckého a sv. Jakuba Většího v Rovných (v neděli 8. září, odchod v 9:00 od radnice, zdarma); v Kouřimi chrám sv. Štěpána se zvonící (přístupný v neděli 8. září 13:00-17:00 za 1 Kč); v Uhlířských Janovicích kostely sv. Jiljí (prohlídka zdarma v neděli 8. září v 14:00) a sv. Aloise (prohlídka zdarma v neděli 8. září v 15:00) či v Gruntě kostel Nanebevzetí Panny Marie (přístupný v sobotu 14. září 10:00-13:00 a 13:30-17:00 a v neděli 15. září 12:00-17:00, vstupné dobrovolné).

O víkendu 14. a 15. září bude přístupná i řada památek v nedaleké Kutné Hoře (chrám sv. Barbory /za dobrovolné vstupné/, nedaleká bývalá kaple Božího Těla /za dobrovolné vstupné/, kostel sv. Jakuba /zdarma/, kostel Matky Boží Na Náměstí /za dobrovolné vstupné/, kostel

sv. Jana Nepomuckého /zdarma/, kostel Nejsvětějšího Srdce Páně u kláštera Voršilek /za dobrovolné vstupné, v sobotu bude možné navštívit i vlastní klášter/ a mnoho dalších). V Sedlci bude o tomto víkendu za snížené vstupné přístupná katedrála a kostnice a zdarma refektář kláštera. Z okolí budou v sobotu 14. září přístupné za dobrovolné vstupné kostely sv. Štěpána v Malíně, sv. Vavřince na Kaňku, sv. Vavřince v Církvicích a sv. Jakuba v Jakubu-Církvicích (ten i v neděli 15. září).

Tradičně množství památek zpřístupňují třeba Pardubice či Chrudim a samozřejmě Praha. Bližší naleznete na stránkách www.ehd.cz.

Jaroslav Pejša

Krátké zprávy

V neděli 25. srpna bylo v Kolíně posvícení. Mši svatou v chrámu sv. Bartoloměje v 10:00 slavil mons. Karel Herbst SDB, emeritní pomocný biskup pražský.

V neděli 25. srpna večer se v chrámu sv. Bartoloměje uskutečnil varhanní koncert Bartolomějské improvizace. Na varhany hrál Vladimír Roubal.

Několik kolínských farníků se 27. července zúčastnilo poutní mše svaté v kostele sv. Anny v Sudějově, kterou celebroidal kolínský farář Ján Halama.

Profesionálně zpracovaný video záznam z inauguračního koncertu prof. Jaroslava Tůmy na nových varhanách, který se uskutečnil v chrámu sv. Bartoloměje 12. června, je na YouTube k dispozici zde: https://youtu.be/_z-WU7qX8pc

Modlitby otců. Od června se ve farním komunitním centru každé první pondělí v měsíci v 18 hodin konají modlitby otců. Úvodní setkání bylo v pondělí

Vzhledem k velkému zájmu o letošní farní tábor organizátoři uvažují o možnosti vyhlášení dvou turnusů farního tábora na příští rok. Proto žádají zájemce o předběžné vyplnění internetového dotazníku, aby

zjistili, zda kapacity obou turnusů přiměřeně naplní. Dotazník naleznete zde: <https://forms.gle/5jByVABnSH1SWcN48>

Máte možnost rozhodnout o vítězi ceny Památky děkují, kam se mezi favority zařadila i obnova areálu Bartolomějského návrší v Kolíně a chrámu sv. Bartoloměje. Cena veřejnosti je udělována Národním památkovým ústavem, a to v rámci ocenění Patrimonium pro futuro. Hlasovat bude možné do 30. září a pro obnovu Bartolomějského návrší a chrámu sv. Bartoloměje tak můžete učinit zde: <https://1url.cz/C1qmc>

Martin Prokop

Chrám sv. Bartoloměje očima farníků

Chrám sv. Bartoloměje je nejfotografovanější kolínskou památkou. Fotí ho turisté, fotí ho profesionální fotografové. Chrám se objevuje na pohlednicích, v průvodcích, populárních časopisech i vědeckých monografiích.

Ale jak ho vidíme my, místní, kolínští farníci? Určitě si již každý z nás někdy řekl: to by stálo za fotografii, to bych chtěl zvětšit. A ti odvážnější i fotoaparát vyndali (či dnes spíše mobil) a snímek pořídili.

Panorama města se siluetou chrámu či jen stín na kostelní lavici, paprsek zapadajícího sluníčka, který na již setmělém oltáři ještě na chvíli ozářil svatostánek či kouř kadidelnice stoupající k chrámové klenbě.

A tak jsme se rozhodli dát dohromady výstavu. Tedy, pokusit se dát dohromady výstavu. Výstavu našich fotografií našeho chrámu. Nejde o technickou kvalitu snímků, ale o náš pohled. Ve Vašich albech či v hloubi Vašich počítačů určitě leží nějaký zajímavý snímek z poslední doby (či i o něco starší), na který jste hrdí. Stačí jeden, dva (nebo čtyři, aby se to dobře dávalo na panely). Stačí poslat e-mailem – jaroslavpejsa@seznam.cz – a my již z těch jedniček a nul fotografií vyrobíme.

Výstava by mohla proběhnout někdy v průběhu příštího roku ve farním komunitním centru. Uvidíme...

Jaroslav Pejša

Služby v rámci farnosti

Prosíme farníky o doplnění skupiny dobrovolníků, aby byla podpořena plynulá činnost farnosti v provozních a organizačních věcech. Jedná se zejména o úklid, praní liturgického prádla, květinovou výzdobu, zajištění pohoštění, pořadatelskou činnost v rámci akcí a o řadu dalších aktivit.

Rádi bychom pro každý kolínský kostel a komunitní centrum vytvořili tým s jednou hlavní kontaktní osobou tak, aby se členové týmu dokázali zastoupit a zajistit plynulý chod domluvených služeb.

Prosíme tedy ty z vás, kdo jste ochotni pomáhat v provozních a organizačních záležitostech našich kostelů a komunitních center, zda nám dáte vědět následujícími způsoby:

1. V sakristiích jednotlivých kostelů a ve farní kanceláři budou vytištěné seznamy, kam bude možné během září 2024 zapsat své jméno a kontakt. Vedoucí skupiny vás následně bude kontaktovat pro konkrétní domluvu.
2. Další možnost je poslat svůj kontakt a informaci o tom, kterou činnost a kde budete moci obstarat, formou sms na tel. číslo 734 284 943 nebo email katerina.tesarova@gmail.com.
3. Vyplnit elektronický formulář na stránkách farnostkolin.cz

Předem děkujeme za vaši ochotu.

Bartoloměj – farní časopis. Vydává Římskokatolická farnost Kolín, Brandlova 25, Kolín.
Na vydání spolupracovali: Ján Halama, Martin Křídlo, Jaroslav Pejša, Martin Prokop, Tomáš Pavela.
P. Ján Halama: tel.: 604 294 247, e-mail: farnost-kolin@volnu.cz
• e-mail: farninoviny.kolin@gmail.com • web: www.farnostkolin.cz • FB: facebook.com/farnostkolin
Číslo účtu farnosti: 3252369369/0800, variabilní symbol pro dáorce: 1211638 (dle evangelia sv. Lukáše 6,38) případně v poznámce uvést: *dar pro farnost* (nebo jiný účel).
Fotografie na titulní straně: J. Pejša